

4037196 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : สุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ ; วท.ม. (สาขารณสุขศาสตร์)

คำสำคัญ : พฤติกรรมการเลือกซื้อและบริโภค / แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ / กระบวนการกลุ่ม

นิรุตต นวลจิน : การประยุกต์แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพร่วมกับกระบวนการกลุ่ม เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเลือกซื้อและบริโภคผลิตภัณฑ์อาหาร ของแม่บ้านและผู้ประกอบการร้านค้า อำเภอบางกระทุ่ม จังหวัดพิษณุโลก (AN APPLICATION OF HEALTH BELIEF MODEL WITH GROUP PROCESS TO PROMOTE HOUSEWIFE AND GROCER BEHAVIORS FOR SELECTION AND CONSUMPTION OF FOOD PRODUCT, BANGKRATHUM DISTRICT, PHITSANULOK PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ชาญชัย ยามะรัต M.S.P.H., สุรีย์ จันทร โมลิ ศ.ค., ชนิษฐ์ วโรทัย Dr.P.H., 207 หน้า. ISBN 974-662-450-4

พฤติกรรมการเลือกซื้อและบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารที่ไม่ได้มาตรฐาน เป็นปัญหาทางพฤติกรรมสุขภาพที่สำคัญปัญหาหนึ่ง ที่เป็นสาเหตุของการเจ็บป่วยด้วยโรคร้ายแรงหลายโรค โดยเฉพาะโรคมะเร็ง การศึกษาแบบกึ่งทดลองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการเลือกซื้อและบริโภคผลิตภัณฑ์อาหาร ของแม่บ้านและผู้ประกอบการร้านค้า อำเภอบางกระทุ่ม จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งคัดเลือกหมู่บ้านและกลุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยกลุ่มทดลองจำนวน 80 คนแบ่งเป็นแม่บ้าน 75 คน และผู้ประกอบการร้านค้า 5 คน เป็นกลุ่มซึ่งได้รับโปรแกรมสุขศึกษาซึ่งประยุกต์จากแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพร่วมกับกระบวนการกลุ่มเปรียบเทียบกับจำนวนที่เท่ากับกลุ่มทดลอง แต่ไม่ได้รับโปรแกรมสุขศึกษาใดๆทั้งสิ้น ใช้เวลาการศึกษาระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2541 ถึง กุมภาพันธ์ 2542 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและแบบสังเกตพฤติกรรม

ผลการศึกษาพบว่า โปรแกรมสุขศึกษามีผลทำให้พฤติกรรมการเลือกซื้อและบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารของแม่บ้านดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกับผู้ประกอบการร้านค้าที่มีการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น ความรู้ การรับรู้โอกาสเสี่ยง การรับรู้ต่อความรุนแรง การรับรู้ต่อผลดีของการปฏิบัติ มีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกับพฤติกรรม ดังนั้นควรพิจารณานำโปรแกรมนี้ไปประยุกต์ใช้กับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มอื่น ในพื้นที่อื่นๆต่อไป